

ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ: «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΑΡΧΕΙΑ, ΜΟΥΣΕΙΑ»

Διπλωματική εργασία

Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης στην πανεπιστημιακή ηλεκτρονική τάξη

Καραβασίλη Μαρία (ΑΜ: 196682010)

Επιβλέπων:

Κυπριανός Κωνσταντίνος

Επίκουρος Καθηγητής

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2021

Σκοπός, ερευνητικά ερωτήματα & περιορισμοί της έρευνας

Σκοπός:

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση της αξιοποίησης των συστημάτων διαχείρισης μάθησης (LMS) από τις ελληνικές και κυπριακές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες.

Κύριο ερευνητικό ερώτημα:

- Ποιος ο βαθμός αξιοποίησης των LMS, από τις ελληνικές και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και η αποτίμηση της συμμετοχής-ενσωμάτωσης των βιβλιοθηκονόμων στα LMS;

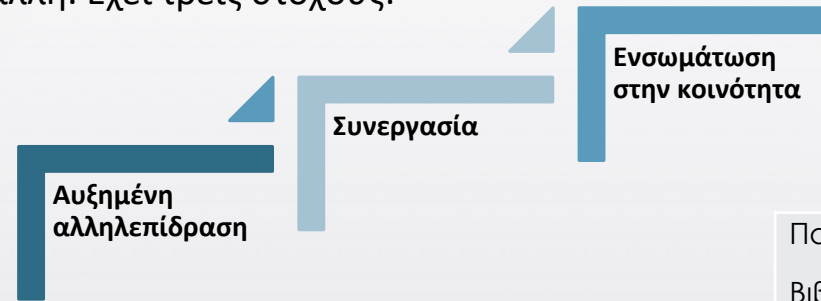
Περιορισμοί:

- Ο τοπικός και χρονικός περιορισμός, γιατί είναι αδύνατον να εξεταστεί η χρήση των LMS από τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες παγκοσμίως.
- Το ερωτηματολόγιο περιορίζεται σε βιβλιοθηκονόμους. Δεν πραγματοποιήθηκε έρευνα σε φοιτητές, αλλά ούτε και προσωπικές συνεντεύξεις στο προσωπικό.
- Κίνδυνος να εξωραϊστούν οι απαντήσεις.

Ενσωματωμένος Βιβλιοθηκονόμος

- ❖ Η B. Dewey (2004) διατύπωσε για πρώτη φορά τον ορισμό του ενσωματωμένου βιβλιοθηκονόμου. Η ιδέα της ενσωμάτωσης κατά τη Dewey, υποδεικνύει μια φυσική διαδικασία και απαιτεί άμεση και σκόπιμη αλληλεπίδραση από την παράλληλη δράση. Σημαίνει ότι μια ομάδα επιθυμεί την ολοκληρωμένη ενσωμάτωση της σε μια άλλη. Έχει τρεις στόχους:

- ❖ «Ο ενσωματωμένος βιβλιοθηκονόμος συμμετέχει στην εκπαίδευση, που διεξάγεται εκτός του χώρου της βιβλιοθήκης και διαμοιράζεται τη διδακτική ευθύνη της απόδοσης των φοιτητών με το ακαδημαϊκό προσωπικό» (O’ Toole, Barham & Monahan, 2016: 530-531)
- ❖ Παρά τις διαφοροποιήσεις των ορισμών, ενσωματωμένος βιβλιοθηκονόμος είναι ο ακαδημαϊκός βιβλιοθηκονόμος, που συμμετέχει στα μαθήματα καθημερινά διδάσκοντας δεξιότητες πληροφοριακής παιδείας σε επίπεδο τμήματος και ιδρύματος (Edwards, Kumar, Ochoa, 2010: 273; Shumaker & Talley, 2009: 4). Καλείται να συμμετάσχει ενεργά στα διοικητικά και κοινωνικά δρώμενα, ώστε να εισχωρήσει στην ακαδημαϊκή κοινότητα, γεφυρώνοντας το χάσμα με τη βιβλιοθήκη, τόσο με τη φυσική όσο και με την εξ αποστάσεως παρουσία του (O’Toole, Barham & Monahan, 2016: 530-531).

Παραδοσιακός Βιβλιοθηκονόμος	Ενσωματωμένος Βιβλιοθηκονόμος
Αποκριτικός	Προνοητικός
Μοναδικός χρήστης	Σύνολο συνεργατών
Τυποποιημένες υπηρεσίες	Προσαρμοσμένες υπηρεσίες
Μοναδική συναλλαγή Υπηρεσίες	Συνεχή-σε εξέλιξη project Συνεργασία

Οι ιδιότητες του ενσωματωμένου βιβλιοθηκονόμου

(Shumaker, 2012: 11)

Λόγοι ανάπτυξης της ενσωματωμένης βιβλιοθηκονομίας

Μεθοδολογία έρευνας & Περιγραφή Υλοποίηση – Εφαρμογή

Περιγραφή Υλοποίηση – Εφαρμογή

1. Στοχοθεσία-διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
2. Βιβλιογραφική επισκόπηση
3. Αναγνώριση και επιλογή των συμμετεχόντων
4. Επιλογή μεθόδου και συλλογή των δεδομένων
5. Επεξεργασία δεδομένων
6. Ανάλυση των δεδομένων

- ❖ Η παρούσα εργασία αποτελεί **έρευνα επισκόπησης (survey research)** στοχεύει στη συλλογή και ανάλυση αριθμητικών δεδομένων, για ένα δείγμα από έναν ευρύτερο πληθυσμό, σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο (συγχρονική ή διατομεακή έρευνα) προκειμένου να περιγράψει, να εξηγήσει, να προβλέψει και να ελέγξει τις μεταβλητές του υπό εξέταση φαινομένου και τον συσχετισμό μεταξύ των μεταβλητών (Bryman, 2017: 29).
- ❖ Ακολουθήθηκε η **θεωρία των μη πιθανοτήτων**. Κάποια μέλη του ευρύτερου πληθυσμού αποκλείονται από το δείγμα, ενώ κάποια άλλα θα συμπεριληφθούν οπωσδήποτε. Το δείγμα δεν είναι αντιπροσωπευτικό του ευρύτερου πληθυσμού.
- ❖ Η μέθοδος αυτή ονομάζεται **δειγματοληψία σκοπιμότητας (judgemental sampling)** γιατί εστιάζουμε σε μια συγκεκριμένη ομάδα βιβλιοθηκονόμων. Το δειγματοληπτικό πλαίσιο αποτελούν οι ακαδημαϊκοί βιβλιοθηκονόμοι, που εξειδικεύονται, ως ενσωματωμένοι βιβλιοθηκονόμοι.

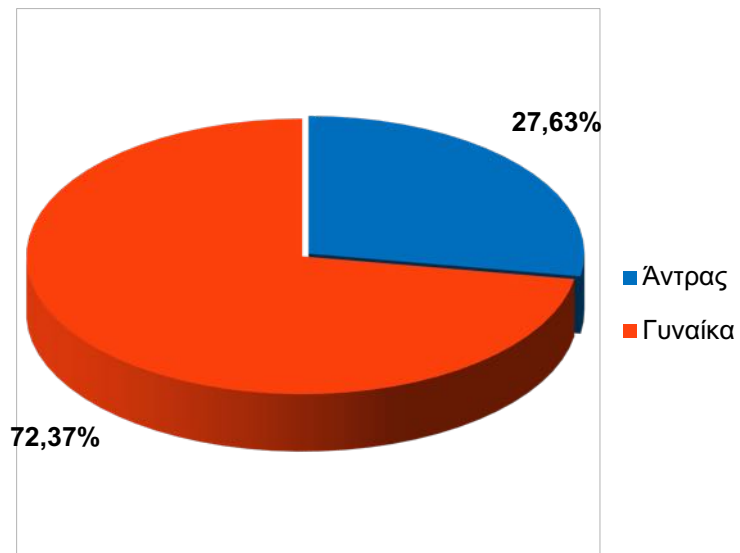
Δομή ερωτηματολογίου

- ❖ Είναι ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς, που δημιουργήθηκε με τη δωρεάν εφαρμογή Google forms. Είναι δομημένο, γιατί οι ερωτήσεις παρουσιάζονται με αυστηρά καθορισμένη μορφή και είναι κλειστού τύπου, οι περισσότερες σε κλίμακα Likert.
- ❖ Ως προς τη δομή του, το ερωτηματολόγιο αποτελείται από τέσσερις (4) ενότητες.
 - ❖ Στην πρώτη ενότητα περιέχονται δημογραφικές ερωτήσεις, ενώ εμπεριέχεται μια διχοτομική ερώτηση για το αν οι συμμετέχοντες χρησιμοποιούν τα LMS.
 - ❖ Στη δεύτερη ενότητα συμπεριλαμβάνονται ερωτήσεις, που αφορούν τον ρόλο που διαδραματίζουν τα LMS στην επαγγελματική ζωή των βιβλιοθηκονόμων και ερωτήσεις που άπτονται στην προώθηση του LMS προς την ευρύτερη κοινότητα.
 - ❖ Στην τρίτη ενότητα, οι ερωτήσεις αναφέρονται στη χρήση συγκεκριμένων εφαρμογών (π.χ. τα εργαλεία επικοινωνίας), στην υποστήριξη των εξ αποστάσεως χρηστών και τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συνεργασία εκπαιδευτικών και βιβλιοθηκονόμων.
 - ❖ Στην τέταρτη ενότητα εμπεριέχονται ερωτήσεις που στοχεύουν στην άντληση πληροφοριών σχετικά με τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις των LMS, τα τμήματα που συνεργάζονται συχνότερα και την τελική αξιολόγηση των μαθημάτων που πραγματοποιούνται μέσω των LMS.
- ❖ Διανεμήθηκε μεταξύ 1/6/2021 έως 30/6/2021 με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
- ❖ Σχετικά υψηλό ποσοστό απόκρισης, αν και οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ήταν σε αναστολή.

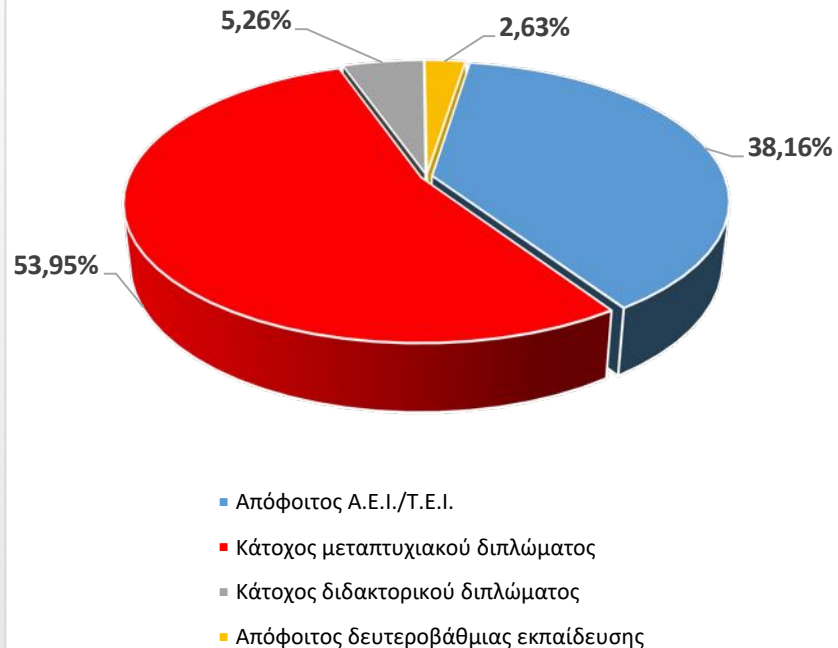
Αποτελέσματα – Ευρήματα (1/16)

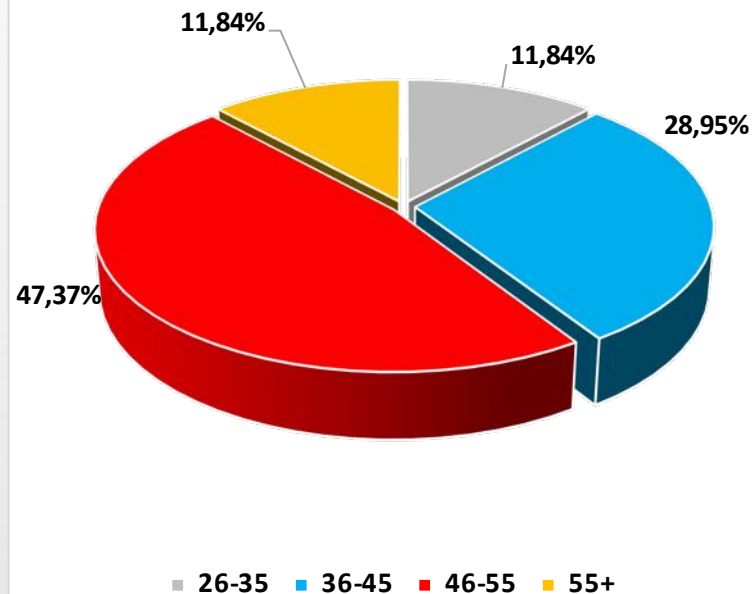
Φύλο

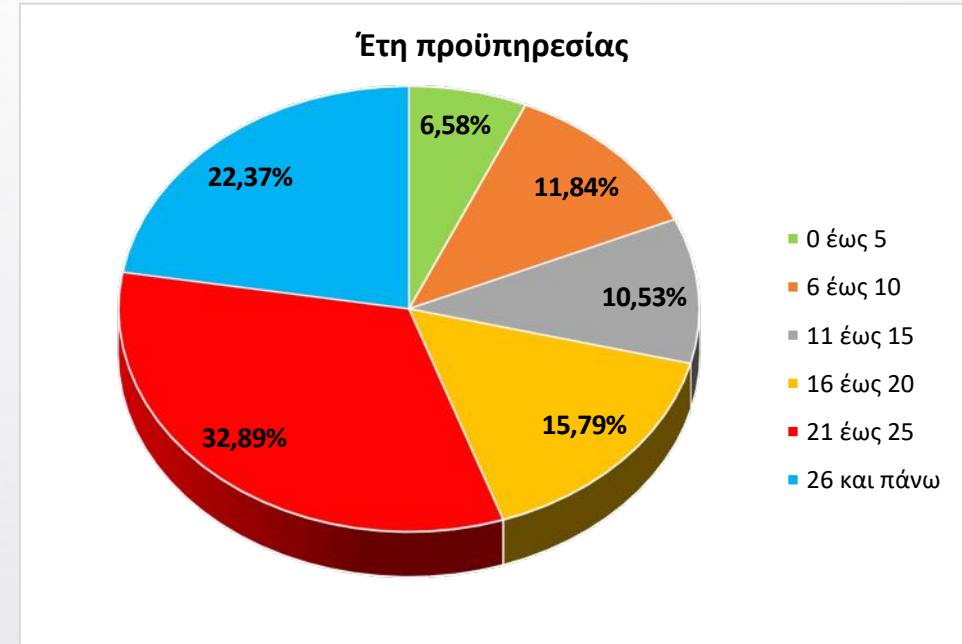
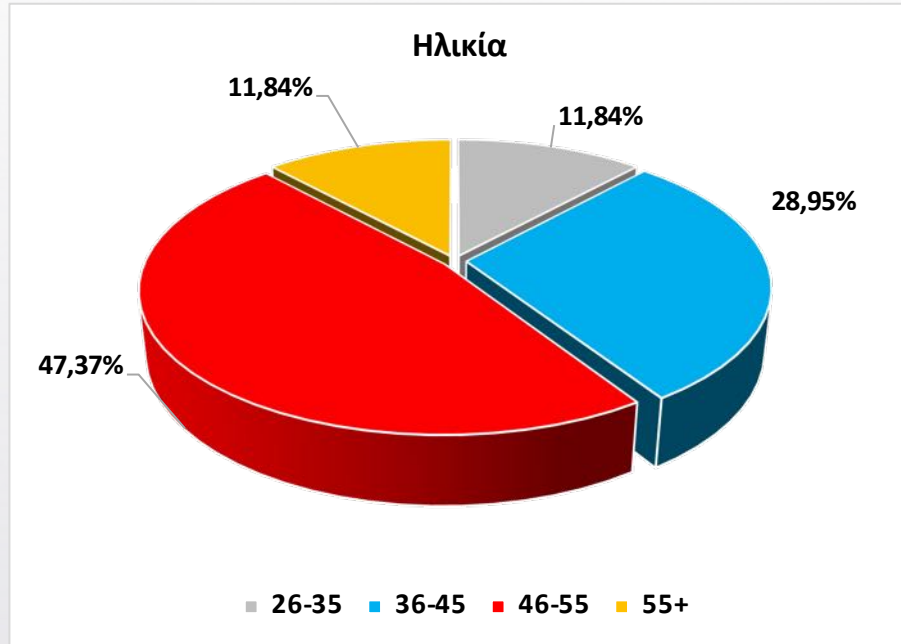
Επίπεδο σπουδών

Ηλικία

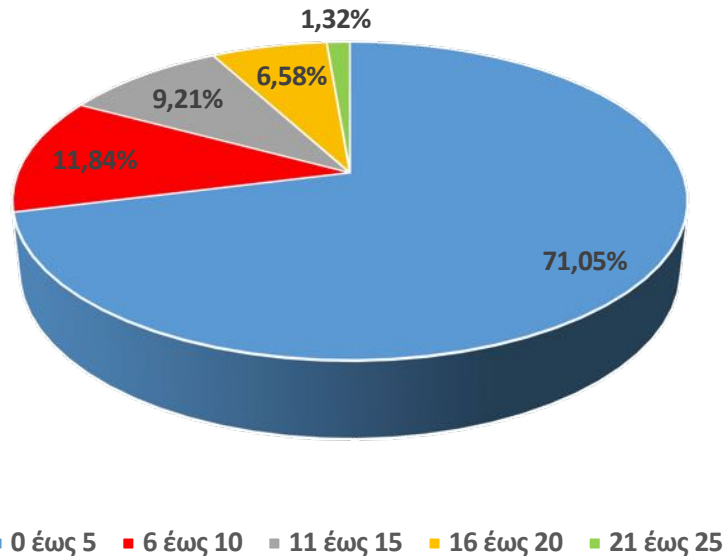
Αποτελέσματα – Ευρήματα (2/16)

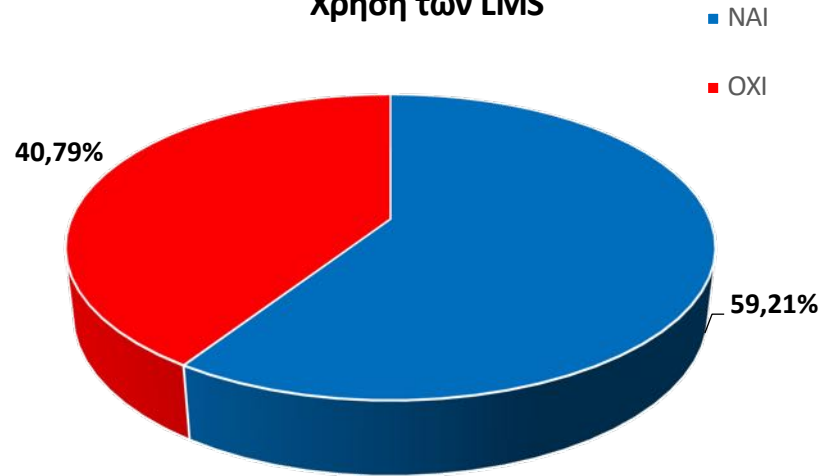
Αποτελέσματα – Ευρήματα (3/16)

Έτη χρήσης των LMS

Χρήση των LMS

	Απαντήσεις	
	Αριθμός απαντήσεων	Ποσοστό (%)
Ποτέ	30	39,50%
Σπάνια	13	17,10%
Μερικές φορές	16	21,10%
Συχνά	10	13,20%
Πάντα	7	9,21%
Σύνολο	76	100,00%

Το LMS στην καθημερινότητα των βιβλιοθηκονόμων

Αποτελέσματα – Ευρήματα (4/16)

	Πάντα		Συχνά		Μερικές φορές		Σπάνια		Ποτέ	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Εκπαιδευτής	8	10,52%	11	14,47%	6	7,9%	8	10,52%	43	56,6%
Διαχειριστής	7	9,2%	7	9,2%	9	11,8%	8	10,52%	45	59,2%
Επισκέπτης	4	5,3%	14	18,4%	18	23,7%	14	18,4%	26	34,2%

Ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου στο LMS

	Απαντήσεις	
	Αριθμός απαντήσεων	Ποσοστό (%)
Moodle	29	33,3%
E-class	43	49,4%
Blackboard	9	10,3%
Other	6	6,9%
Σύνολο	87	100,0%

Δημοφιλέστερα λογισμικά των LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (5/16)

	Πολύ σημαντικό		Αρκετά σημαντικό		Ουδέτερη άποψη		Λίγο σημαντικό		Καθόλου σημαντικό	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Ασφάλεια - αξιοπιστία	32	42,1%	22	28,9%	16	21,1%	3	3,9%	3	3,9%
Προσιτή τιμή	23	30,3%	20	26,31%	25	32,9%	5	6,6%	5	6,6%
Εύκολο στην εκμάθηση	31	40,8%	30	39,5%	12	15,8%	2	2,6%	1	1,3%
Επεκτασιμότητα-λειτουργικότητα	34	44,7%	26	34,2%	12	15,8%	2	2,6%	2	2,6%
Επαρκής τεχνική υποστήριξη	14	18,4%	18	23,7%	14	18,4%	1	1,3%	2	2,6%
Επαρκής εκπαίδευση	15	19,7%	29	38,2%	15	19,7%	3	3,9%	1	1,3%
Ευκολία στην παραμετροποίηση	17	22,4%	30	39,5%	17	22,4%	2	2,8%	2	2,6%

Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (6/16)

	Απαντήσεις	
	Αριθμός Απαντήσεων	Ποσοστό (%)
Πειραματίστηκα μόνος/ μόνη μου	40	27,0%
Παρακολούθησα εκπαιδευτικά σεμινάρια	16	10,8%
Παρακολούθησα εκπαιδευτικά tutorial στο Διαδίκτυο	25	16,9%
Συμβουλευτήκα κάποιον συνάδελφο	25	16,9%
Συμβουλευτήκα κάποιον ειδικό για τα LMS	7	4,7%
Μελέτησα τα εγχειρίδια χρήσης	32	21,6%
Άλλο	3	2,0%
Σύνολο	148	100,0%

Η εκπαίδευση στη χρήση των LMS

	πολύ σημαντικό		αρκετά σημαντικό		ουδέτερη άποψη		λίγο σημαντικό		καθόλου σημαντικό	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Συμβατότητα με φυλλομετρητές & άλλες συσκευές	38	50%	21	27,6%	11	14,5%	3	3,9%	3	3,9%
Εύκολη μεταφόρτωση & κατέβασμα των αρχείων	34	44,7%	26	34,2%	12	15,8%	2	2,6%	2	2,6%
Φιλικό περιβάλλον διεπαφής	38	50%	24	31,6%	9	11,8%	3	3,9%	2	2,6%
Ευκολία στην πλοήγηση	41	53,9%	23	30%	9	11,6%	2	2,6%	1	1,3%
Γρήγορη & εύκολη ανατροφοδότηση	30	39,5%	28	36,6%	14	18,4%	2	2,6%	2	2,6%

Παράγοντες λειτουργικότητας & ευχρηστίας των LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (8/16)

	πάντα		συχνά		μερικές φορές		σπάνια		ποτέ	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Προφορική ανακοίνωση στην τάξη	14	18,4%	12	15,8%	17	22,4%	9	11,8%	24	31,6%
Γραπτή ανακοίνωση στον πίνακα ανακοινώσεων	9	11,8%	10	13,2%	9	11,8%	8	10,5%	30	39,5%
e-mail	29	38,2%	20	23,6%	9	11,8%	2	2,6%	16	21,6%
Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter)	14	18,4%	20	26,3%	13	17,1%	9	11,8%	24	31,6%
Newsletter	10	13,2%	13	17,1%	10	13,2%	9	11,8%	34	44,7%
Διατμηματικές συναντήσεις	9	11,8%	15	19,7%	12	15,8%	8	10,5%	32	42,1%

Μέθοδοι γνωστοποίησης και προώθησης των LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (9/16)

	πάντα		συχνά		μερικές φορές		σπάνια		ποτέ	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Εφαρμογές διαχείρισης μαθήματος	13	17,10	15	19,7%	19	25%	7	9,2%	22	28,9%
Εφαρμογές διαχείρισης περιεχομένου	11	14,50%	21	27,6%	13	17,10	8	10,5%	23	30,3%
Ανάθεση εργασιών (Assignments)	11	14,50%	20	26,3%	16	21,1%	3	3,9%	26	34,2%
Κουίζ & Τεστ	7	9,2%	20	26,3%	14	18,4%	10	13,2%	20	26,3%
Εργαλεία επικοινωνίας	14	18,4%	22	28,9%	14	18,4%	6	7,9%	20	26,3%
Ημερολόγιο (Calendar)	10	13,2%	10	13,2%	19	25%	10	13,2%	27	35%
Βαθμολογίες (Grades/Gradebooks)	17	22,4%	10	13,2%	9	11,8%	6	7,9%	34	44,7%
Εργαλεία αξιολόγησης	9	11,8%	13	17,10%	21	27,62%	8	10,5%	25	32,9%
Προσθήκη πολυμέσων	9	11,8%	20	26,3%	16	21,1%	10	13,2%	21	27,6%
FAQ	3	3,9%	18	23,7%	14	18,4%	19	25%	22	28,9%
Διαμοιρασμός περιεχομένου	13	17,10	15	19,7%	18	23,7%	8	10,5%	22	28,9%
Παρακολούθηση παρουσιών	10	13,2%	12	15,8%	14	18,4%	9	11,8%	10	13,2%

Οι συχνότερα χρησιμοποιούμενες εφαρμογές των LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (10/16)

	πάντα		συχνά		μερικές φορές		σπάνια		ποτέ	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Ανακοινώσεις	14	18,4%	23	30,3%	9	11,8%	6	7,9%	24	31,6%
Φόρουμ	5	6,6%	17	22,4%	16	21,1%	11	14,5%	27	35,5%
Chat	5	6,6%	20	26,3%	13	17,1%	10	13,2%	28	36,8%
E-mail	14	18,4%	26	34,2%	11	14,5%	4	5,3%	21	27,6%
Blogs	1	1,3%	10	13,2%	16	21,1%	14	18,4%	35	46,1%
Wikis	1	1,3%	9	11,8%	8	10,5%	21	27,6%	37	46,7%
Τηλεδιάσκεψη	10	13,2%	21	27,6%	12	15,8%	8	10,5%	25	32,9%
RSS Feed	1	1,3%	9	11,8%	13	17,1%	10	13,1%	43	56,6%

Οι συχνότερα χρησιμοποιούμενες εφαρμογές επικοινωνίας των LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (11/16)

	Απαντήσεις	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)
	απαντήσεων	
Βιβλιογραφικές και βάσεις δεδομένων πλήρους κειμένου	31	18,3%
Ο ιστότοπος της βιβλιοθήκης	35	20,7%
Εκπαιδευτικά tutorials	33	19,5%
E-books	22	13,0%
Online δημόσιος κατάλογος	26	15,4%
Θεματικές πύλες	18	10,7%
Άλλο	4	2,4%
Σύνολο	169	100,0%

Ηλεκτρονικές υπηρεσίες βιβλιοθήκης που διασυνδέονται με τα LMS

	πολύ σημαντικό		αρκετά σημαντικό		ουδέτερη άποψη		λίγο σημαντικό		καθόλου σημαντικό	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Εξυπηρέτηση χρηστών	35	46,05%	22	28,9%	17	22,4%			2	2,6%
Ερευνητική & βιβλιογραφική υποστήριξη	31	40,8%	23	30,3%	20	26,3%			2	2,6%
Πληροφοριακή παιδεία	29	38,2%	26	34,2%	19	25%			2	2,6%
Αναζήτηση & εντοπισμός πηγών	29	38,2%	26	34,2%	17	22,4%	2	2,6%	2	2,6%
Παράδοση τεκμηρίων	26	34,2%	26	34,2%	19	25%	3	3,9%	2	2,6%

Οι σημαντικότερες υπηρεσίες βιβλιοθήκης μέσω LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (12/16)

Υπηρεσίες προς τους εξ αποστάσεως χρήστες

	πολύ σημαντικό		αρκετά σημαντικό		ουδέτερη άποψη		λίγο σημαντικό		καθόλου σημαντικό	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Εξυπηρέτηση χρηστών	40	52,6%	25	32,9%	8	10,5%	1	1,3	2	2,6%
Ερευνητική & βιβλιογραφική υποστήριξη	42	55,3%	20	26,3%	10	13,2%	2	2,6%	2	2,6%
Πληροφοριακή παιδεία	43	56,6%	18	23,7%	14	18,4%	1	1,3	2	2,6%
Αναζήτηση & εντοπισμός πηγών	38	50%	22	28,9%	11	14,5%	3	3,9%	2	2,6%
Παράδοση τεκμηρίων	32	42,1%	21	27,6%	16	21,1%	4	5,3%	3	3,9%

Συνεργασία εκπαιδευτικών-βιβλιοθηκονόμων

	πάντα		συχνά		μερικές φορές		σπάνια		ποτέ	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Ανάπτυξη πληροφοριακής παιδείας	12	15,8%	16	21,1%	21	27,6%	7	9,2%	20	26,3%
Σχεδιασμός μαθήματος	10	13,6%	8	10,5%	12	15,8%	12	15,8%	31	44,7%
Διαμόρφωση προγράμματος σπουδών	5	6,6%	9	11,8%	8	10,5%	13	17,1%	41	53,9%

Αποτελέσματα – Ευρήματα (13/16)

	συμφωνώ απόλυτα		συμφωνώ		ουδέτερη άποψη		διαφωνώ		διαφωνώ απόλυτα	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Το διδακτικό προσωπικό δε γνωρίζει τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης	17	22,4%	20	26,3%	20	26,3%	14	18,4%	5	6,6%
Υποστελέχωση της βιβλιοθήκης	27	35,5%	25	32,9%	16	21,1%	5	5,3%	5	5,3%
Το διδακτικό προσωπικό δε θεωρεί αναγκαία την υποστήριξη της βιβλιοθήκης	15	19,7%	17	22,4%	22	28,9%	14	18,4%	8	10,5%
Σπάνια διαπροσωπική επαφή βιβλιοθηκονόμου- διδακτικού προσωπικού λόγω απόστασης	12	15,8%	11	14,5%	28	36,8%	20	26,3%	5	6,6%

Παράγοντες που επηρεάζουν τη συνεργασία εκπαιδευτικών και βιβλιοθηκονόμων

	πάντα		συχνά		μερικές φορές		σπάνια		ποτέ	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Ανθρωπιστικές Επιστήμες	11	14,5%	27	35,5%	16	21,1%	3	3,9%	19	25%
Κοινωνικές Επιστήμες	12	15,8%	27	35,5%	16	21,1%	3	3,9%	18	23,7%
Επιστήμες Υγείας	10	13,2%	17	22,4%	16	21,1%	8	10,5%	25	32,9%
Θετικές Επιστήμες	10	13,2%	19	25%	19	25%	6	7,9%	22	28,9%
Τεχνολογικές & Εφαρμοσμένες Επιστήμες	12	15,8%	20	26,3%	19	25%	4	5,3%	21	27,6%

Τμήματα που συνεργάζονται με τους βιβλιοθηκονόμους

Αποτελέσματα – Ευρήματα (14/16)

	συμφωνώ απόλυτα		συμφωνώ		ουδέτερη άποψη		διαφωνώ		διαφωνώ απόλυτα	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Έλλειψη κινήτρου	3	3,9%	21	27,6%	32	42,1%	13	17,1%	7	9,2%
Ελλιπής ηλεκτρονικός εξοπλισμός	5	6,6%	21	27,6%	30	39,5%	15	19,7	5	6,6%
Προβλήματα συνδεσιμότητας στο Διαδίκτυο	6	7,9%	15	19,7%	32	40,6%	15	19,7%	9	11,8%
Ελλιπής χρηματοδότηση από το Ίδρυμα	16	21,1%	20	26,3%	26	34,2%	9	11,8%	5	6,6%
Ανεπαρκείς ψηφιακές δεξιότητες των χρηστών	8	10,5%	20	26,3%	36	47,4%	10	13,2%	2	2,6%
Δεν εξυπηρετεί ΑΜΕΑ	10	13,2%	21	27,6%	32	42,1%	9	11,8%	4	5,3%
Άλλα διαθέσιμα μέσα ευκολότερα στη χρήση	9	11,8%	23	30,3%	31	40,8%	12	15,8%	1	1,3%
Οι εκπαιδευτικοί δε χρησιμοποιούν τις παρεχόμενες υπηρεσίες μέσω LMS	19	25%	19	23,6%	28	36,8%	7	9,2%	4	5,3%
Δεν υπάρχει διαλειτουργικότητα με άλλα διαθέσιμα μέσα που διατίθενται από το ίδρυμα	15	19,7%	16	21,05%	36	47,4%	5	6,6%	4	5,3%

Προκλήσεις κατά τη χρήση των LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (15/16)

	Συμφωνώ απόλυτα		Συμφωνώ		Ουδέτερη άποψη		Διαφωνώ		Διαφωνώ απόλυτα	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Εξυπηρέτηση μαθησιακών στόχων	23	30,3%	34	44,7%	17	22,4%	1	1,3	1	1,3%
Οργάνωση & συντονισμός του μαθήματος	29	38,2%	29	38,2%	18	23,7%				
Χρήσιμα στην επικοινωνία μεταξύ των εκπαιδευομένων	28	36,8%	33	43,4%	15	19,7%				
Είναι μεταξύ των προτιμήσεων των φοιτητών	14	18,4%	36	47,4%	24	31,5%	2	2,6%		
Ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων	16	21,1%	37	48,7%	22	28,9%	2	2,6%		
Αποτελεσματικός τρόπος επικοινωνίας κατά την πανδημία	32	42,1%	26	34,2%	18	23,7%				
Θετική επιρροή στη διαζώσης και εξ αποστάσεως διδασκαλία	28	36,8%	28	36,8%	20	26,3%				
Συμμετοχή στην κοινότητα	20	26,3%	26	34,2%	28	36,8%	2	2,6%		
Βελτίωση της ποιότητας του μαθήματος και της διδασκαλίας	19	25%	31	40,8%	25	19	1	1,3%		
Αύξηση της παραγωγικότητας & απόδοσης των συμμετεχόντων	18	23,6%	26	34,2%	30	39,5%	2	2,6%		

Θετικές επιπτώσεις της χρήσης των LMS

Αποτελέσματα – Ευρήματα (16/16)

	πάντα		συχνά		μερικές φορές		σπάνια		ποτέ	
	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)	Απόλυτη Συχνότητα f_i	Ποσοστό (%)
Χρήση της Αναλυτικής των LMS	2	2,6	13	19,7%	15	19,7%	11	14,47%	35	46,1%
Ρουμπρικές αξιολόγησης	4	5,3%	9	11,8%	13	17,1%	13	17,1%	37	48,7%
Συνεντεύξεις σε ομάδες	6	7,9%	9	11,8%	16	21,1%	12	15,8%	33	43,4%
Έρευνες Αυτοαξιολόγησης	3	3,9%	19	25%	18	23,7%	10	13,2%	26	34,2%
Προεξεταστικός και μεταξεταστικός έλεγχος	1	1,3%	13	17,1%	16	21,1%	11	14,5%	35	46,1%

Χρήση μεθόδων αξιολόγησης των μεθόδων αξιολόγησης

Συμπεράσματα

- Ως τρόπος προώθησης της ενσωματωμένης βιβλιοθηκονομίας, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αποτελεί βασικό μέσο κοινοποίησης σε ποσοστό 38,2% συγκριτικά με άλλα διαθέσιμα μέσα.
- Ως προς τα **εργαλεία επικοινωνίας**, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο συνεχίζει να είναι μεταξύ των κορυφαίων προτιμήσεων (το 34,2% αναφέρει ότι κάνει συχνή χρήση και 18,4% ότι το χρησιμοποιεί πάντα).
- Ως προς τις **παρεχόμενες υπηρεσίες** μέσω των LMS, η έρευνά μας έδειξε ότι η υπηρεσία εξυπηρέτησης χρηστών σε ποσοστό 46% θεωρείται η πλέον σημαντική υπηρεσία, ωστόσο οι συμμετέχοντες έκριναν, ως σημαντική και την παροχή πληροφοριακής παιδείας σε ποσοστό 38% και τον εντοπισμό πηγών σε ποσοστό 36,2%. Να σημειώσουμε επίσης, ότι ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους εξ αποστάσεως χρήστες, οι ακαδημαϊκοί βιβλιοθηκονόμοι σε ποσοστό 52,6% κρίνουν ως πολύ σημαντική και το 32,9% ως αρκετά σημαντική την εξυπηρέτηση χρηστών. Έπεται η ερευνητική και βιβλιογραφική υποστήριξη, που θεωρείται πολύ σημαντική από το 55,3% και αρκετά σημαντική από το 26,3%.
- Η έρευνα των York & Yance (2009) επιβεβαιώνει αυτήν την άποψη σύμφωνα με την οποία το 62% των συμμετεχόντων προτιμά το e-mail.
- Ωστόσο στην έρευνα των York & Yance (2009) το 33% και στην έρευνα των Almeida & Pollak (2017) το 45% των χρηστών χρησιμοποιούν το φόρουμ (discussion board), ενώ και στη δική μας έρευνα το 29% των συμμετεχόντων συνολικά το χρησιμοποιεί πάντα και συχνά.
- Αυτή η άποψη διαφαίνεται και στην έρευνα των Shumaker & Talley (2007), κατά την οποία το 90% δήλωσε ότι θεωρεί ότι πρέπει να παρέχεται η υπηρεσία υποστήριξης χρηστών, ενώ το ίδιο ποσοστό δηλώνει ότι είναι εξίσου σημαντικό να παρέχεται η εκπαίδευση και η εις βάθος επιτόπια έρευνα. Από την άλλη, στην έρευνα των Almeida & Pollak (2017), τα πορίσματα δείχνουν ότι η πληροφοριακή παιδεία θεωρείται σημαντική για το 77% των ερωτηθέντων, όπως επίσης και ο εντοπισμός πηγών κατά 61%.

Συμπεράσματα

- Τα πιο **δημοφιλή λογισμικά**, -σύμφωνα με τη δική μας έρευνα- είναι τα Open e-class (49,9%) και το Moodle (33,3%), καθώς σημειώνουν τα πιο υψηλά ποσοστά.
- Αναφορικά με **την εκπαίδευση**, που έλαβαν οι χρήστες των LMS, είδαμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων πειραματίστηκε μόνο του (27%), ακολουθώντας τη μέθοδο της αυτοδιδασκαλίας, μελετώντας τα εγχειρίδια χρήσης (21,6%) και παρακολουθώντας εκπαιδευτικά βίντεο στο Διαδίκτυο (16,9%).
- Ως προς τον ρόλο του βιβλιοθηκονόμου στο LMS, οι χρήστες εισερχόμενοι στο λογισμικό ελάχιστα φορές έχουν συγκεκριμένο ρόλο, καθώς όπως είδαμε, μόλις το 10,52% πάντα εισέρχεται ως εκπαιδευτής, το 5,3%, ως επισκέπτης και το 59,2% δηλώνει ότι ποτέ δεν εισέρχεται ως διαχειριστής.
- Τα **εργαλεία αξιολόγησης** παρουσιάζουν τη λιγότερη χρήση. Η αποχή των συμμετεχόντων από τις εν λόγω εφαρμογές σημειώνει υψηλά ποσοστά, όπως για παράδειγμα οι ρουμπρικές αξιολόγησης, οι οποίες και δε χρησιμοποιούνται ποτέ από το 48,7%.
- Απεναντίας, στην έρευνα των York & Vance (2009) βλέπουμε ότι το 76% των ιδρυμάτων χρησιμοποιούν το Blackboard αν και είναι εμπορικό λογισμικό, ενώ το Moodle συγκαταλέγεται στο 13% μαζί με άλλα λογισμικά.
- Απ' την άλλη πλευρά, οι York & Vance (2009) αποφαινόμενοι ότι οι ενσωματωμένοι βιβλιοθηκονόμοι παρακολούθησαν εκπαιδευτικά σεμινάρια σε ποσοστό 60%.
- Αντιθέτως, τα αποτελέσματα της έρευνας των Almeida & Pollak (2017) αποκλίνει σημαντικά, αφού οι βιβλιοθηκονόμοι εισέρχονται κατά το 25% ως εκπαιδευτές, κατά το 62% ως βοηθοί εκπαιδευτές και μόλις κατά 15% ως επισκέπτες.
- Όμως, στην έρευνα των Almeida & Pollak (2017), το ποσοστό των ενσωματωμένων βιβλιοθηκονόμων, που αξιολογούν τα προγράμματα ενσωματωμένης βιβλιοθηκονομίας ανέρχεται στο 49% και εκείνων που δεν τα αξιολογούν στο 51%.

Συμπεράσματα

Ποιος ο βαθμός αξιοποίησης των LMS, από τις ελληνικές και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και η αποτίμηση της συμμετοχής των βιβλιοθηκονόμων στα LMS;

- Η ενσωματωμένη βιβλιοθηκονομία και δη η εικονική παρουσία των ενσωματωμένων βιβλιοθηκονόμων των ελληνικών και κυπριακών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών κρίνεται ως ικανοποιητική, γιατί εκείνοι που κάνουν χρήση των LMS ξεπερνάει το 50% των συμμετεχόντων.
- Ωστόσο, αν συγκριθεί συνολικά με την ευρεία χρήση της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, το ποσοστό είναι σχετικά χαμηλό.
- Μας προβληματίζει ότι υπάρχει χαμηλός βαθμός ενσωμάτωσης, δεδομένου ότι η συνεργασία με τους διδάσκοντες παραμένει στα πλαίσια της πληροφοριακής παιδείας.

Σε αδρές γραμμές έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Δεν υπάρχει μια ενιαία πολιτική και ένας κεντρικός σχεδιασμός ως προς την ενσωματωμένη βιβλιοθηκονομία και την εφαρμογή της τόσο στη δια ζώσης όσο και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Απουσία τυποποίησης.
- Το LMS αποτελεί ένα εναλλακτικό μέσο επικοινωνίας με τους φοιτητές και την ακαδημαϊκή κοινότητα εν γένει, καθώς οι επιμέρους εφαρμογές επικοινωνίας χρησιμοποιούνται πολύ περισσότερο.
- Απουσία αξιολόγησης των αποτελεσμάτων.
- Επισημαίνεται το ζήτημα της διαλειτουργικότητας.

**Σας ευχαριστώ για την προσοχή
σας!**